

N:o 67.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 April 1881, kl. 3 e. m.

Memorial, angående den under innevarande riksdag verkställda statsreglering.

(R. A.)

Sedan icke allenast alla på innevarande Riksdags statsreglering inverkan anslags- och lånefrågor — utom frågan om den af Kongl. Maj:t föreslagna förstärkning af statsverkets grundfond — så vidt Stats-Utskottet har sig bekant, blifvit af Riksdagen afgjorda, utan ock de summor blifvit fastställda, hvartill så väl statsverkets ordinarie inkomster som tull-, post- och stämpelpappersmedlen samt bränvinstillverknings- och hvitbetssockertillverkningsafgifterna för år 1882 skola beräknas, får Utskottet härmed, jemlikt 39 § Riksdagsordningen, för Riksdagen framlägga resultatet af statsregleringen jemte den Utskottet åliggande utredning af Riksgäldskontorets behof och skall här nedan föreslå de i sammanhang härmed nödiga ansedda åtgärder.

Under förutsättning att några på statsregleringen inverkan beslut icke vidare varda af innevarande Riksdag fattade, skulle, *utan* inberäkning bland inkomsterna af allmän bevillning och bland utgifterna af anslag till förstärkan- de af statsverkets grundfond, statsregleringen för 1882 utfalla sålunda:

Tillgångar och inkomster:

<i>Öfverskott</i> från föregående statsregleringar m. m. (Stats-		
Utskottets Utlåtande N:o 3).....	kronor	348,000: —
Statsverkets <i>ordinarie</i> inkomster (Stats-Utskottets		
Utlåtande N:o 3 och Memorial N:o 18)	»	19,790,000: —
	<u>Transport</u>	<u>20,138,000: —</u>

	Transport	20,138,000: —
Statsverkets <i>extra ordinarie</i> inkomster eller bevilningar (Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10):		
Tullmedel	kronor	27,000,000: —
Postmedel	»	4,900,000: —
Stämpelpappersmedel	»	3,000,000: —
Bränvinstillverkningsafgift	»	14,000,000: —
Hvitbetssockertillverkningsafgift	»	50,000: —
		48,950,000: —
Af <i>Riksbankens</i> behållna vinst för år 1880 (Banko-Utskot- tets Memorial N:o 3)		1,250,000: —
hvadan tillgångarne och inkomsterna för år 1882, med undantag af allmänna bevilningen, uppgå till ... kronor		70,338,000: —

Utgifter:

De på *ordinarie* stat uppförda utgifterna hafva blifvit bestämde till följande belopp:

<i>Första hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tanden N:is 5 och 50)	kronor	1,338,000: —
<i>Andra hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tande N:o 6)		3,751,000: —
<i>Tredje hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tande N:o 7)		613,800: —
<i>Fjerde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tande N:o 8 och Memorial N:o 19)		17,222,000: —
<i>Femte hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tande N:o 9 och Memorial N:o 20)		5,275,000: —
<i>Sjette hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tanden N:is 10 a och b)		4,280,352: —
<i>Sjunde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tande N:o 11 a)		13,100,000: —
<i>Åttonde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottet Utlå- tande N:o 12 och Memorial N:o 42)		10,054,869: —
<i>Nionde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlå- tanden N:is 13 och 37)		2,430,000: —
		58,065,021: —
De <i>extra ordinarie</i> utgifter, som blifvit för år 1882 anvisade att utgå från Stats- kontoret, utgöra:		

Transport 58,065,021: —

	Transport	58,065,021: —
Under <i>Andra hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 6)	45,000: —	
Under <i>Tredje hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 7)	4,500: —	
Under <i>Fjerde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 8 och Memorial N:o 19)	1,485,000: —	
Under <i>Femte hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 9 och Memorial N:o 20)	755,000: —	
Under <i>Sjette hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 10 a, 10 b, 28 och 47 samt Memorial N:is 21 och 35)	1,374,648: —	
Under <i>Sjunde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 11 a och b)	200,000: —	
Under <i>Åttonde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 12 och Memorial N:o 42)	687,131: —	
Under <i>Nionde hufvudtiteln</i> (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 13)	900,000: —	5,451,279: —
Hvartill komma <i>dels</i> , utom hufvudtitlarne, det beviljade låneunderstödet för sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren		300,000: —
<i>dels</i> ock de från Riksgäldskontoret utgående riksdags- och revisionskostnader, aflöningar, annuiteter och räntor m. m., efter afdrag af till Riksgäldskontoret ingående ränte- och kapitalbetalningar		10,620,000: —
	Summa kronor	74,436,300: —

hvilket utgiftsbelopp, deri anslag till förstärkande af statsverkets grundfond likväl ej beräknats, med kronor 4,098,300: —
 öfverstiger summan af de här ofvan angifna tillgångarne och inkomsterna, bland hvilka allmän bevilning ej beräknats kronor 70,338,000: —

I den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t *dels* för år 1882 äskat allmän bevilning jemte särskild tilläggsbevilning tillhopa 5,600,000 kronor, att utgå efter nu gällande grunder; *dels* ock föreslagit, att för samma år måtte till förstärkande af statsverkets grundfond anvisas 1,068,700 kronor, utgörande det belopp, hvarmed de af Kongl. Maj:t beräknade inkomsterna för nämnda statsregleringsår öfverstigit utgifterna.

Af bilagorna till statsverkspropositionen (inkomstberäkningen sid. 10, finansplanen sid. 4) inhemtas, att allmänna bevillningen beräknats till 4,000,000 kronor och tilläggsbevillningen till 1,600,000 kronor.

Bland de här ofvan angifna tillgångarne har, såsom synes, på grund af Riksdagens med bifall i denna del till Stats-Utskottets Utlåtande N:o 3 fattade beslut, upptagits öfverskott från föregående statsregleringar m. m. till belopp af 348,000 kronor, hvilken summas närmare beskaffenhet utvisas af nyssnämnda utlåtande. Denna tillgång bör, enligt grunderna för 1879 års Riksdags här nedan vidare omförmälda beslut att genom uppkommande öfverskott eller, om dessa ej försloge, ökad beskattning betäcka Statskontorets skuld till Riksgäldskontoret för lemnad kassaförstärkning, användas till förstärkande af statsverkets grundfond och torde således ej böra tagas i anspråk för bestridande af 1882 års löpande utgifter. Beloppet skall visserligen, enligt Kongl. Maj:ts förslag och Riksdagens beslut, i statsregleringen för år 1882 ingå, men då, å andra sidan, i Kongl. Maj:ts förslag, en vida större summa till förstärkande af statsverkets grundfond bland utgifterna upptagits, har härigenom nyssnämnda grundsats bevarats; hvaremot, om beloppet komme att användas utan att minst en motsvarande summa till grundfonden afsattes, sådant ej skulle stå väl tillsammans med 1879 års Riksdags beslut. Om i öfverensstämmelse med detta beslut ifrågavarande belopp, 348,000 kronor, frångrages den här ofvan angifna summan af tillgångar och inkomster, 70,338,000 kronor, återstå 69,990,000 kronor, hvilken summa understiger de här ofvan upptagna utgifterna 74,436,300 kronor med 4,446,300 kronor. Då ingen anledning finnes att antaga, att den allmänna bevillningen, af Kongl. Maj:t, likasom af Statskontoret, beräknad till 4,000,000 kronor, skulle år 1882 komma att uppgå till nyssnämnda, för statsregleringen erforderliga 4,446,300 kronor, torde redan häraf behofvet af en tilläggsbevillning framgå.

En dylik tilläggsbevillning påkallas ock af nödvändigheten att nu vidtaga någon åtgärd till förstärkande af statsverkets grundfond.

Till stöd för det i sådant afseende i den Kongl. propositionen gjorda förslag anföres i det, under rubrik: Finansplanen, samma proposition bifogade statsrådsprotokoll, hurusom Statskontoret vid 1879 års slut från Riksgäldskontoret erhållit kassaförstärkning till sammanlagdt belopp af 16,500,000 kronor. Under Mars, April och Maj 1880 hade Statskontoret häraf återgäldat 3,500,000 kronor; men mot slutet af år 1880 hade på nytt behof af kassaförstärkning uppstått, så att Kongl. Maj:t, på derom gjord framställning, den 23 December samma år bemyndigat Statskontoret att under loppet af första veckan i Januari 1881 för nämnda ändamål hos Riksgäldskontoret lyfta 1,500,000 kronor, hvadan Statskontorets skuld till Riksgäldskontoret vid statsverkspropositionens afgifvande uppgått till 14,500,000 kronor. Full-

mäktige i Riksgäldskontoret hade af 1879 års Riksdag erhållit bemyndigande att för betäckande af Statskontorets ifrågavarande skuld upplåna erforderliga medel mot särskilda, af Riksgäldskontoret utfärdade obligationer, hvilka dock skulle infrias inom sex år från deras utgifningsdag. Härigenom vore visserligen provisoriskt ordnad för behovets fyllande; men då behovet icke vore af öfvergående beskaffenhet, ansåge Departementschefen nödvändigt att för dess afhjelpande förstärka statsverkets grundfond, som för närvarande utgjorde omkring 5,000,000 kronor, till så stort belopp, att Statskontoret med tillhjälp af denna grundfond måtte kunna bestrida statsverkets utgifter utan att, annat än undantagsvis, anlita Riksgäldskontoret om kassaförstärkning. Ett sådant ökande af statsverkets grundfond syntes lämpligast böra ske successive under en följd af år och på det sätt, att till grundfonden årligen afsattes möjligen uppkomna öferskott å föregående statsregleringar och, derest dessa ej ansåges tillräckliga, jemväl en del af statsverkets inkomster för året, intill dess grundfonden uppgått till erforderligt belopp.

Utskottet har inhemtat, att af den Statskontoret lemnade kassaförstärkning ett belopp af 1,500,000 kronor under sistlidne Mars månad till Riksgäldskontoret återbetalts, så att Statskontorets skuld till Riksgäldskontoret för det närvarande utgör 13,000,000 kronor. Då nu Riksgäldskontoret, till bestridande af denna utgift, för så vidt den ej kunnat med för Riksgäldskontoret disponibla medel betäckas, måst upptaga ett tillfälligt lån, som för det närvarande utgör 9,000,000 kronor, har det synts Utskottet fullt naturligt att genom ökad bevillning betäcka någon lämplig del af nämnda, Statskontoret lemnade kassaförstärkning, helst en dylik anordning, såsom ofvan antydts, står i full öfverensstämmelse med det beslut, Riksdagen redan år 1879 fattat i fråga om återbetalning af omförmälda tillfälliga lån. Då nemligen sistnämnda års Riksdag bemyndigade fullmäktige i Riksgäldskontoret att, för betäckande af Statskontorets skuld till Riksgäldskontoret för lemnad kassaförstärkning, upplåna erforderliga medel mot Kontorets obligationer, ställda till inlösen antingen efter viss förfallotid eller efter föregången, af Riksgäldskontoret verkställd uppsägning, föreskref Riksdagen tillika, att dessa obligationer, vare sig att deras inlösen bestämdes att ske efter uppsägning eller å viss förfallotid, skulle infrias inom sex år från deras utgifningsdag, och innehåller i berörda hänseende 1879 års Stats-Utskotts, af Riksdagens båda Kamrar bifallna Utlåtande N:o 63, att ifrågavarande betydliga behof ej kunde på en gång eller under den närmaste tiden i tillräckligt omfång med ökad beskattning fyllas, men att medlens betäckande visade sig nödvändigt, samt att, då för sådant ändamål obligationer komme att af Riksgäldskontoret utfärdas, ingenting torde vara riktigare än att till dessa obligationers inlösen användes *uppkommande öferskott* eller, om dessa ej försloge,

en på en passande tidrymd fördelad, för detta ändamål beslutad beskattning. På grund af nyssnämnda riksdagsbeslut har Riksgäldskontoret under slutet af år 1879 och början af år 1880 upplånat, såsom ofvan meddelats, 9,000,000 kronor mot obligationer, utgifna den 1 November 1879 och hvilka i följd deraf skola vara infriade inom den 1 November 1885, dock med Riksgäldskontoret i obligationerna förbehållen rätt att äfven dessförinnan sex månader efter af Riksgäldskontoret verkställd uppsägning infria dylika obligationer.

Att sistlidne års Riksdag ej vidtog någon omedelbar åtgärd till ifrågasvarande behofs fyllande, torde finna sin tillfredsställande förklaring deri, att nämnda Riksdag hade att betäcka en brist å 1879 års statsreglering, då beräknad till 2,372,675 kronor 41 öre, samt att genom betäckande af denna brist ett ökad behof af kassaförstärkning för Statskontoret medelbart förebyggdes; men då nu en ej ringa del förflutit af de sex år, inom hvilka de utgifna obligationerna skola infrias, och då Statskontorets kassabrist visat sig vara af en mera ständig natur, synes det vara hög tid att vid denna riksdag en början göres i syfte att förstärka statsverkets grundfond med ett belopp, som sedermera kan, efter omständigheterna, användas vare sig till afbetalning å de redan af Riksgäldskontoret upplånade 9,000,000 kronor eller till förminskande af den andel, 4,000,000 kronor, af Statskontorets skuld till Riksgäldskontoret, som ännu ej genom motsvarande upplåning för Riksgäldskontoret betäckts och för hvilken således en ytterligare upplåning eljest skulle kunna ifrågakomma.

Jemte det oafvisliga behovet af grundfondens förstärkande förekomma andra skäl att vid nu förevarande statsreglering vidtaga någon åtgärd i ifrågasvarande syfte. I bifogade förslagsberäkningar öfver Riksgäldskontorets inkomster och utgifter finnes nemligen bland de senare upptagen ränta å 1879 års tillfälliga lån med 495,000 kronor för innevarande och 585,000 kronor för nästkommande år, och det torde ej vara med en sund statshushållning förenligt att längre uppskjuta afbetalning å ett kassaförskott, som förorsakar så betydliga ränteutgifter.

Vidare får Utskottet i sammanhang med förevarande ämne fästa uppmärksamheten på följande förhållande. Bland de här ofvan angifna statsutgifterna för år 1882 finnes upptaget anslaget till bestridande af de från Riksgäldskontoret utgående riksdags- och revisionskostnader, aflöningar, annuiter och räntor med mera, efter afdrag af de till Riksgäldskontoret ingående ränte- och kapitalbetalningar; varande detta förslagsanslag beräknadt till 10,620,000 kronor. Att anslaget kunnat antagas komma att utgå endast med detta belopp, beror till hufvudsaklig del på den under detta år dels redan verkställda, dels, enligt Fullmäktiges i Riksgäldskontoret hos Stats-Utskottet gjorda anmälan, förestående konverteringen af 1858. 1860, 1861

och 1864 års $4\frac{1}{2}$ procents lån samt 1866 års 5 procents lån. Fullmäktige hafva med sina till Stats-Utskottet aflättna förslagsberäkningar öfver Riksgäldskontorets inkomster och utgifter till 1882 års slut öfverlemnadt jemväl en utredning beträffande den verkan, nämnda konvertering utöfvadt på beloppet af annuiteterna å statsskulden för år 1882. Enligt denna, för hvarje särskildt statslån specifikt upprättade utredning hafva, i följd af konverteringen, annuiteterna å statsskulden för nästkommande år nedgått med 1,153,027 kronor 61 öre, deraf 286,738 kronor 72 öre utgöra minskad ränteutgift och 866,288 kronor 89 öre minskad eller i sjelfva verket uppskjuten kapitalamortering, föranledd deraf att det på 50 års amortering ställda lån af år 1880, med hvilket de äldre lånen konverteras, slutbetalas inom en mera utsträckt tid än den som varit utfäst för slutbetalning af flertalet af de konverterade lånen, nemligen för 1858 och 1860 års lån år 1898, för 1861 års lån år 1899, för 1864 års lån år 1918 och för 1866 års lån år 1931.

Beträffande det belopp, hvarmed statsverkets grundfond må böra under nästkommande år förstärkas, får Utskottet till en början fästa uppmärksamheten derå att, då Kongl. Maj:t i den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit detsamma till 1,068,700 kronor, nämnda summa framlagts såsom ett saldo i riksstaten, uppkommande af skilnaden mellan de af Kongl. Maj:t för år 1882 beräknade inkomsterna och de af Kongl. Maj:t äskade utgifterna. I sjelfva verket synes beloppet väl ringa i förhållande till det stora behof, som det afser att i någon mån afhjelpa, och det uppgår ej ens till sammanlagda summan af det öfverskott 348,000 kronor, som i riksstaten tagits i anspråk, och den besparing af 866,288 kronor 89 öre, som endast genom uppskjuten amortering å den fonderade skulden uppkommit. Att nyssnämnda öfverskott bör till förstärkning af grundfonden användas, följer redan af 1879 års Riksdags beslut. Att åter den besparing, som genom uppskjuten kapitalafbetalning å den fonderade skulden åstadkommits, bör användas till afbetalning å den tillfälliga skulden, så länge denna är så betydlig som för närvarande, synes af omsorgen om såväl statskrediten som statsfinansernas ändamålsenliga ordnande påkallas.

Utan tvifvel måste det vara högeligen önskvärdt, att statsverket så snart som möjligt sättes i stånd att utan anlitande af utvägar, som endast i undantagsfall böra förekomma, bestrida sina löpande utgifter. Då nu ett motsatt förhållande redan ganska länge varit rådande, lär det så mycket mera vara nödvändigt att häri åstadkomma en ändring till det bättre som berörda förhållandets fortvaro är förenadt med betydliga ränteutgifter, hvilka i sin ej ringa mån bidraga att öka statsverkets bördor.

Endast fyra statsregleringsår, från och med 1882 till och med 1885, återstå nu af den tid inom hvilken 1879 års Riksdag ansåg Statskontorets

behof af en förstärkt grundfond böra vara tillgodosedt. För genomförandet häraf torde det, äfven med antagande att öfverskott under nämnda tid må uppkomma och blifva för ändamålet tillgängliga, vara oeftergifligt, att en ej alltför ringa afbetalning å statsverkets betydliga, nu till 13,000,000 kronor uppgående skuld till Riksgäldskontoret under nästkommande år eger rum. Ty förbises bör ej, att, om än en förbättrad finansiell ställning under den närmaste tiden må kunna motses, betäckande af en del ej obetydliga utgifter, som af innevarande Riksdag beslutats utan att i 1882 års riksstat uppföras, vid nästa statsreglering förestår, äfvensom att, i sammanhang med statsin-komsternas möjliga stigande, nya anslagsfordringar, hvilkas tillgodoseende under den förflutna tiden måst uppskjutas, antagligen uppkomma och medel, hvilka eljest kunnat till förbättrande af statsverkets ställning anlitas, för dylika nya utgifter tagas i anspråk.

En något så när betydlig afbetalning å ifrågavarande skuld kan ock för år 1882 ega rum, utan att därför ens behöfver anlitas den utväg, 1879 års Riksdag anvisat, eller ökad beskattning. Den af Kongl. Maj:t föreslagna bevillning för nästkommande år, 5,600,000 kronor, utgör samma belopp, som Riksdagen för innevarande år sig åtagit. Nedsättning i en skatt må visserligen i och för sig vara önskvärd, men torde ingalunda lämpligen böra åstad-kommas genom eftersättande af ett viktigt, statsfinansiellt intresse, hvars tillgodoseende Riksdagen redan för två år sedan beslutat, utan att någon åtgärd härför ännu blifvit vidtagen.

Utskottet anser fördenskull, att de besparingar, hvilka vid den af innevarande Riksdag verkställda statsreglering kunnat göras, böra komma statsverkets grundfond till godo, samt att alltså, med allmänna bevillningens bibehållande vid det belopp, densamma för innevarande år utgör och hvilket Kongl. Maj:t för nästa år föreslagit, statsverkets grundfond bör förstärkas med 1,501,700 kronor; och får Utskottet i sammanhang härmed anföra, att Utskottet endast under förutsättning af en sådan amortering å statsverkets ifrågavarande skuld ansett sig kunna i sitt Utlåtande N:o 66 tillstyrka den fonderade skuldens ökning medelst anvisande å Riksgäldskontoret af anslagen å 550,000 kronor till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade jernvägar och till uppförande af en byggnad i kvarteret Svanen.

Utskottet hemställer,

1:o

att Riksdagen må, till förstärkande af statsverkets grundfond, å riksstaten för år 1882 anvisa 1,501,700 kronor;

2:o

att Riksdagen må för år 1882 åtaga sig en allmän be-
villning af 5,600,000 kronor; samt

3:o

att Bevillnings-Utskottet må erhålla uppdrag att föreslå
sättet huru nämnda bevillning bör utgå.

Till närmare upplysning om *såväl* innehållet af riksstaten för år 1882, sådan den — i enlighet med Riksdagens redan fattade beslut och under förutsättning i vissa delar af bifall till hvad Utskottet dels i detta memorial, dels ock i sitt Utlåtande N:o 66 hemställt — blifvit af Utskottet förslagsvis upprättad, *som ock* Riksgäldskontorets inkomster och utgifter till 1882 års slut, beräknade under förutsättning af bifall till Utskottets hemställan i dess Utlåtande N:o 66, får Utskottet hänvisa till hofföljande bilagor N:is 1, 2 och 3.

Enligt sistnämnda tvenne bilagor, innefattande förslagsberäkningar öfver Riksgäldskontorets inkomster och utgifter från den 1 dennes till nästkommande års slut, utgöra Riksgäldskontorets *utgifter*:
för tiden från och med den 1 dennes till innevarande

års slut	kr. 14,993,365: 79
samt under år 1882	» 17,174,594: 70
	<hr/>
	Summa kronor 32,167,960: 49

Riksgäldskontorets <i>inkomster</i> åter hafva upptagits till:	
under år 1881, nu befintlig behållning inberäknad	kr. 19,265,022: 87
och under år 1882	» 17,074,594: 70
	<hr/>
	Summa kronor 36,339,617: 57

Inkomsterna öfverstiga således utgifterna med ett belopp af 4,171,657 kr. 8 öre, utgörande Riksgäldskontorets beräknade behållning vid 1882 års slut.

Stockholm den 20 April 1881.

På Stats-Utskottets vägnar:

E. KEY.

Bil. N:o 1.

Bil.

Riksstat

Tillgångar och inkomster.		Kronor.	ö.
Överskott från föregående statsregleringar m. m.		348,000	—
Statsverkets inkomster:			
Ordinarie inkomster	19,790,000: —		
Bevillningar:			
Tullmedel	27,000,000: —		
Postmedel	4,900,000: —		
Stämpelpappersmedel	3,000,000: —		
Bränvinstillverkningsafgift	14,000,000: —		
Hvitbetssockertillverkningsafgift	50,000: —		
Allmän bevilning	5,600,000: —	54,550,000: —	74,340,000
Af Riksbankens behållna vinst för år 1880		1,250,000	—
		Summa	75,938,000 —

N:o 1.

för år 1882.

				Kronor.	ö.
Utgifter.					
<i>Att utgå från Statskontoret:</i>					
Första hufvudtiteln	1,338,000:	—	—	1,338,000:	—
Andra d:o	3,751,000:	—	45,000:	3,796,000:	—
Tredje d:o	613,800:	—	4,500:	618,300:	—
Fjerde d:o	17,222,000:	—	1,485,000:	18,707,000:	—
Femte d:o	5,275,000:	—	755,000:	6,030,000:	—
Sjette d:o	4,280,352:	—	1,374,648:	5,655,000:	—
Sjunde d:o	13,100,000:	—	200,000:	13,300,000:	—
Attonde d:o	10,054,869:	—	687,131:	10,742,000:	—
Nionde d:o	2,430,000:	—	900,000:	3,330,000:	—
<i>Utom hufvudtitlarne:</i>					
Låneunderstödet för sänkning af sjöarne Hjelmarne och Qvismaren	—	—	300,000:	300,000:	—
Sgr	58,065,021:	—	5,751,279:	—	63,816,300
<i>Att utgå från Riksgäldskontoret:</i>					
Riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m., <i>förslagsvis</i>				624,800:	—
Annuiteter å de fonderade statslånen samt räntor å öfrig statsskuld, <i>förslagsvis</i>	12,399,794:	70			
efter afdrag af till Riksgälds- kontoret ingående ränte- och ka- pitalinbetalningar, <i>förslagsvis</i>	2,404,594:	70	9,995,200:		10,620,000
Anslag till förstärkande af statsverkets grundfond					1,501,700
			Summa	75,938,000	—

Bil.

Förslagsberäkning öfver Riksgäldskontorets Inkomster och

Behållning den 1 April 1881 enligt Riksgäldskontorets kassaräkning	6,424,394: 57		
Kapitalfordringar för tills vidare förräntade medel emot revers eller depositionsbevis	600,000: —		
emot obligationer, efter inköpspris	56,722: 25		
Saldo af löpande räkningar med Jernväghypoteksfonden samt Liquidations- och Amortisationsfonderna öfver tillfälliga försträckningar	360,000: —	1,016,722: 25	7,441,116 82
Inkomster.			
Kapital- och ränteinbetalningar å till vissa bestämda föremål anvisade låneunderstöd	2,247,000: —		
Afbetalningar å lån till undsättningar inom Kronobergs och Kalmar län, i anledning af 1868 års missväxt	1,120: —		
Genom förräntande af innestående behållningar	25,000: —		2,273,120 —
Ersättning af statsverkets medel: Enligt riksstaten för år 1881 Riksgäldskontoret tillkommande anslag för bestridande af riksdags- och revisionskostnader, annuiteter och räntor å öfrig statsskuld	10,898,324: 59		
efter afdrag af godtgjorda	6,400,000: —		4,498,324 59
Genom utlemnande af obligationer för 1879 års tillfälliga lån eller genom återbetalning från Kongl. Statskontoret till betäckande af Riksgäldskontorets återstående fordran för lemnad kassaförstärkning	13,000,000: —		
efter afdrag af redan upplånte	9,000,000: —		4,000,000 —
		Transport	18,212,561 41

N:o 2.

Utgifter från den 1 April 1881 till samma års slut.

Utgifter.

Riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m.:

Riksdags- och revisionskostnader	242,000: —	
Kostnader för 1878 års kyrkomöte	36,034: —	
» » Riksdagens hus	6,500: —	
» » » bibliotek	2,901: 66	
Löner, arfvoden och expenser vid Riksgäldskontoret	44,300: —	
Löner å indragnings- och pensionsstat vid d:o	18,361: 65	
Aflöning, resekostnad och expenser för Justitieombudsmannen och hans expedition	16,500: —	366,597: 31

Annuiteter och räntor:

Till Hans Maj:t Konungen	300,000: —	
Anslag till ränta och amortering å de fonderade länen:		
1858 års lån	737,065: 33	
1860 » »	409,535: —	
1861 » »	39,220: 44	
1868 » »	1,096,410: —	
1870 » »	570,667: 50	
1872 » »	431,580: —	
1875 » »	825,952: 22	
1876 » »	1,816,000: —	
1878 » »	896,304: 96	
1880 » »	783,100: —	7,605,885: 45

Transport 7,905,885: 45 366,597: 31

	Transport	18,212,561 41
Vid 1880 års riksdag medgifven ny upplåning	6,800,000: —	
efter afdrag af redan upplånede	<u>5,747,538: 54</u>	1,052,461 46
	Summa kronor	<u>19,265,022 87</u>

	Transport	7,905,885: 45	366,597: 31	
Ränta å 1879 års tillfälliga lån för betäckande af kassaförstärkning till Kongl. Statskontoret		495,000: —		
Ränta å medgifven och beräknad, men ännu ej verkställd upplåning		25,000: —		
Ränta å gamla 5 procent-lånet, å Konung Karl XIII:s hemgiftskapital samt å Göta och Södertelje kanalers reparationsfonder		17,263: 20	8,443,148: 65	8,809,745 96
Återbäring till Kongl. Statskontoret af anslaget för år 1880 till riksdags- och revisionskostnader, annuiteter och räntor m. m.				123,619 83
Vid 1876 års riksdag till utgående från Riksgäldskontoret anvisade lån för enskilda jernvägsanläggningar				750,000 —
Vid 1878 års riksdag till utgående från Riksgäldskontoret anvisadt anslag för jernväg från Karlberg till Lilla Värtan				100,000 —
Vid 1879 års riksdag till utgående från Riksgäldskontoret anvisadt anslag för inköp af Hallsberg—Motala—Mjölby jernväg				10,000 —
Vid 1880 års riksdag till utgående från Riksgäldskontoret anvisade anslag:				
för statens jernvägsbyggnader i Norrland		4,000,000: —		
till fyllnad i förut beräknade medel för anskaffande af rörlig materiel å Norra stambanan, norr om Storvik		1,200,000: —		5,200,000 —
Beräknad behållning vid 1881 års slut				4,271,657 08
	Summa kronor			19,265,022 87

Bil.

Förslagsberäkning öfver Riksgäldskontorets

	Kronor.	ö.
Beräknad behållning vid 1882 års början samt fordringar för tills vidare förräntade medel	4,271,657	08
Inkomster.		
Kapital- och ränteinbetalningar å till vissa bestämde föremål anvisade låncunderstöd:		
Kapital	688,000: —	
Ränta	1,665,474: 70	
	2,353,474: 70	
Afbetalningar å lån till undsättningar inom Kronobergs och Kalmar län, i anledning af 1868 års missväxt	1,120: —	
Genom förräntande af innestående behållningar	50,000: —	
	2,404,594: 70	
Ersättning af statsverkets medel:		
Motstående för år 1882 upptagna riksdags- och revisionskostnader, aflöningar m. m. äfvensom annuiteter å de fonderade statslånen samt ränta å öfrig statsskuld	13,024,594: 70	
efter afdrag af den för Riksgäldskontoret under samma år beräknade inkomst af ränte- och kapitalinbetalningar ..	2,404,594: 70	
	10,620,000	—
Ny upplåning.....	4,050,000	—
	21,346,251	78
Transport	21,346,251	78

N:o 3.

Inkomster och utgifter år 1882.

		Kronor.	ö.
Utgifter.			
<i>Riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m.:</i>			
Riksdags- och revisionskostnader	500,000: —		
Kostnader för Riksdagens hus	12,000: —		
» » » bibliotek	2,000: —		
Löner, arfvoden och expenser vid Riksgäldskontoret	62,207: 50		
Löner på indragningsstat och pensionsstat vid d:o	26,792: 50		
Aflöning, resekostnad och expenser för Justieombudsmannen och hans expedition	21,800: —	624,800: —	
<i>Annuiteter och räntor:</i>			
Till Hans Maj:t Konungen	300,000: —		
Anslag till ränta och amortissement å de fonderade lånen:			
1860 års lån emot premieobligationer	293,000: —		
1868 års lån	1,096,410: —		
1870 » »	925,000: —		
1872 » »	1,097,250: —		
1875 » »	1,650,000: —		
1876 » »	1,816,000: —		
1878 » »	1,079,434: —		
1880 » »	3,340,400: —	11,297,494: —	
Transport	11,597,494: —	624,800: —	

	Kronor.	ö.
Transport	21,346,251	78
Summa	21,346,251	78

			Kronor.	ö.
	Transport	11,597,494: —	624,800: —	
Ränta å 1879 års tillfälliga lån för betäckande af kassaförstärkning till Kongl. Statskontoret		585,000: —		
Ränta å ny upplåning		200,000: —		
Ränta å gamla 5 procent-lånet, Konung Carl XIII:s hemgiftskapital samt å Göta och Södertelje kanalers reparationsfonder		17,300: 70	12,399,794: 70	
Vid 1880 års riksdag till utgående från Riksgäldskontoret anvisadt tomtregleringslån åt staden Hudiksvall			13,024,594	70
Vid innevarande riksdag till utgående från Riksgäldskontoret anvisade anslag och lån:			100,000	—
Till statens jernvägsbyggnader i Norrland		2,500,000: —		
Till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade jernvägar		350,000: —		
Till uppförande af byggnader i Stockholm för statens jernvägstrafik		200,000: —		
Till låneunderstöd för enskilda jernvägar		1,000,000: —	4,050,000	—
Behållning vid 1882 års slut			4,171,657	08
	Summa		21,346,251	78

Reservationer:

vid punkterna 1:o, 2:o och 3:o:

af Herrar *L. M. Nordenfelt*, *Grefve C. Beck-Friis*, *F. von Strokirch*, *F. F. Carlson*, *J. E. Gavelius*, *O. E. L. Dahm* och *G. F. Burman*, hvilka ansett, att Utskottets yttrande och förslag i denna del bort hafva följande innehåll:

»Beträffande det belopp, hvarmed statsverkets grundfond må böra under nästkommande år förstärkas, har Utskottet funnit detsamma kunna något nedsättas under hvad Kongl Maj:t föreslagit. Hufvudsakliga skälet till denna Utskottets åsigt består deri att innevarande Riksdag redan vidtagit en åtgärd, som verkar i samma riktning som grundfondens förstärkning, i det nemligen åtskilliga förslagsanslag blifvit med tillhoppa 558,000 kronor förhöjda och Statskontorets behof af kassaförslag i motsvarande mån minskats. Utskottet har fördenskull ansett sig böra till 701,700 kronor föreslå det belopp, som skall till förstärkande af statsverkets grundfond anvisas, ett belopp, som, sammanlagdt med nyssnämnda 558,000 kronor, ej obetydligt öfverstiger de af Kongl. Maj:t föreslagna 1,068,700 kronor. I sammanhang härmed tillåter sig Utskottet att i fråga om de tillgångar, som för nästa riksdag lära yppa sig att i vidsträcktare mån än nu kunnat ske tillgodose statsverkets grundfond, upplysa *dels* att, på sätt det statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokoll den 5 Januari 1881 (inkomstberäkningen sid. 6) gifver vid handen, det för 1882 års riksdag disponibla öfverskottet för år 1880 kan antagas komma att uppgå till 1,100,000 kronor, *dels* ock att, efter det ofvan omförmälda konvertering under loppet af innevarande år blifvit verkställd, nästkommande Riksdag, om den finner sådant lämpligt, lärer kunna förfoga öfver en betydlig del af behållningarne å de konverterade länens liqidations- och amortisationsfonder; hvarom Utskottet dock ej för närvarande — eller förr än sig visat, om och i hvad mån dessa behållningar komma att minskas genom de med konverteringen förenade utgifter — är i tillfälle att framlägga närmare utredning.

Tilläggsbevillningens belopp åter är naturligtvis beroende af den summa, hvarmed Riksdagen beslutar förstärka statsverkets grundfond. De i sådant afseende af Utskottet föreslagna 701,700 kronor tillhoppa med de 98,300 kronor, hvarmed, såsom ofvan visats, utgifterna (förstärkandet af grundfonden oberäknadt) öfverstiga allmän bevillning å 4,000,000 kronor jemte öfriga

statsverkets inkomster, utgöra 800,000 kronor, och har Utskottet alltså ansett bevillningen böra med sistnämnda belopp ökas.

På grund af hvad ofvan anförts, hemställer Utskottet,

1:o.

att Riksdagen må, till förstärkande af statsverkets grundfond, å riksstaten för år 1882 anvisa 701,700 kronor;

2:o.

att Riksdagen må för år 1882 åtaga sig en allmän bevillning af 4,800,000 kronor; samt

3:o.

att Bevillnings-Utskottet må erhålla uppdrag att föreslå sättet huru nämnda bevillning bör utgå»;

samt af Herr Friherre *R. von Kræmer*.

Särskildt yttrande af Herr *L. M. Nordenfelt* angående 1:sta punkten om förstärkande af statsverkets grundfond:

»Delande den meningen, att förstärkande af statsverkets grundfond med högre belopp än 701,700 kronor i 1882 års riksstat icke är af behof påkalladt, anser jag mig böra framlägga några ytterligare skäl för denna åsigt.

Enligt Riksgäldskontorets hufvudbok för år 1880 utgjorde de konverterade lånens likvidations- och amortisementsfonder vid nämnda års slut,

för 1858 års lån	kronor 1,381,838: 30
för 1860 års lån 893,902: 08 efter afdrag af den $\frac{1}{4}$ af fondens behållning, som kan antagas tillhöra samma års icke konverterade premielån	» 670,426: 56
för 1861 års lån	» 133,079: 09
för 1864 års lån	» 15,073: 12
för 1866 års lån	» 81,023: 73.

Summa kronor 2,281,540: 80,

hvertill bör läggas ett års ränta à 4 procent » 91,261: 60.

Vid 1881 års slut alltså summa behållning kronor 2,372,801: 40.

Om äfven en del af denna behållning kommer att användas till bestridande af åtskilliga med konverteringen förenade kostnader, hvilka kunna skä-

ligen uppskattas till 600,000 à 700,000 kronor, i stället för att, såsom ock kan komma att beslutas, dessa omkostnader läggas till kapitalrabatten på det nya lånet och intagas i lånebeloppet, så återstår likväl, sedan konverteringen under innevarande år blifvit verkställd, ett belopp af omkring 1,700,000 kronor, som kan, om så finnes lämpligt, af nästa Riksdag användas till förstärkande af statsverkets grundfond. Vidare komma, enligt min uppfattning, så väl 1881 års som 1882 års Riksstat att lemna icke obetydliga öfverskott.

Med den af reservanterna föreslagna tilläggsbevillning af endast 800,000 kronor blefve Riksstaten, i jmförelse med den af Kongl. Maj:t föreslagna, med en tilläggsbevillning af 1,600,000 kronor, starkare till fördel för statsverket med ett belopp af 691,000 kronor enligt nedanstående utredning.

Sedan grunderna för inkomsternas utgående blifvit bestämda, såsom tulltaxan, tillverkningskatten per kanna bränvin, bevillningens förhållande till inkomsten, jernvägstrafiktaxan m. fl., så inverka de summor, till hvilka inkomsterna beräknas, icke alls på de belopp, som i verkligheten komma att inflyta till statskassan, hvaremot anvisning på bestämda inkomstbelopp, höjning af förslagsanslag och minskning af bestämda anslag till utgifter ovilkorligen förstärka statskassan med motsvarande belopp. Reservanternas förslag innehåller i jmförelse med Kongl. Maj:ts förslag:

förhöjning af Riksbankens bidrag	kronor	50,000: —
dito af förslagsanslag	»	558,000: —
minskning af åtskilliga anslag (utöfver anslagsförhöjningar)	»	883,000: —,
	Summa kronor	1,491,000: —,
Om härifrån afdrages minskning af tilläggsbevillning med	»	800,000: —.
	så återstå kronor	691,000: —,

Vid sådant förhållande vill det synas mig icke vara nödigt eller lämpligt att utkräfvå såsom tilläggsbevillning högre belopp än det af reservanterna föreslagna eller 800,000 kronor, helst Riksdagen hvarken förbundit sig till, eller det kan vara af verkligt behof påkalladt, att inom den 1 November år 1885 hafva förstärkt statsverkets grundfond med tretton millioner kronor.»